

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Науковий журнал
Заснований 1957 р.
Виходить 6 разів на рік

© Редакція «УІЖ»

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 263 видано Держком-
видавком України 14.XII.1993 р.

№ 5 (494)

ВЕРЕСЕНЬ – ЖОВТЕНЬ 2010

Головний науковий редактор
академік НАН України **В.А.СМОЛІЙ**

Наукова рада:

Любомир Винар (Кент, США), **Я.Д.Ісаєвич** (Львів), **Зенон Козут** (Едмонтон, Канада),
Ю.А.Левенець (Київ), **В.М.Литвин** (Київ), **Анджей Поппе** (Варшава, Польща),
В.Ф.Репринцев (Київ), **П.С.Сохань** (Київ), **В.С.Степанков** (Кам'янець-Подільський),
П.П.Толочко (Київ), **П.Т.Тронько** (Київ), **Б.М.Флоря** (Москва, Російська Федерація)

Редколегія:

Г.В.Боряк, **В.Ф.Верстюк**, **С.В.Віднянський**, **В.М.Горобець**, **О.І.Гуржій**, **В.М.Даниленко**,
М.Ф.Дмитрієнко, **О.М.Донік** (заст. головного редактора, відповід. за випуск),
С.В.Кульчицький, **В.І.Кучер**, **О.Є.Лисенко**, **М.І.Панчук**, **Р.Я.Піріг**, **О.П.Резнт** (заст.
головного редактора), **В.М.Ричка** (заст. головного редактора), **О.С.Рубльов** (заст.
головного редактора), **В.Ф.Солдатенко**, **В.П.Троцинський**, **О.А.Удод**, **Ю.І.Шаповал**

Наукові редактори:

канд. іст. наук **О.М.Донік**, д-р іст. наук **О.П.Резнт**, д-р іст. наук **В.М.Ричка**, д-р іст.
наук **О.С.Рубльов**

Відповідальний секретар:

В.В.Григор'єв

Тексти готували редактори:

С.Г.Архипенко, **В.В.Григор'єв**, **О.М.Квітка**, **В.І.Кузнецов**

Електронна версія: О.В.Жданович

www.history.org.ua

Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи погляди їх авторів

Коректор – Н.Ю.Мельник

Комп'ютерна верстка – А.О.Михайлова

Обкладинка – Н.О.Горбань

Підп. до друку 30.09.2010 р.
Формат 70x100/16. Папір офс. №1
Гарн. SchoolBookСТТ. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк. 21
Тираж 850 прим. Зам. №298

Оригінал-макет виготовлено у видавництві «Дієз-продукт», свідоцтво ДК № 546 від 31.07.2001р.
03186 м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова 5, оф. 617. Тел./факс: 248-28-30, e-mail: diez94@mail.ru
Віддруковано з позитивів у ТОВ «Видавництво “Вперед”»

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL. Institute of the History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research. Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor in-chief V.A.Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevs'koho, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. (044) 278-52-34, fax (044) 279-63-62, e-mail: UHG@history.org.ua
Адреса редакції: вул. М.Грушевського, 4, Київ, Україна, 01001. Телефон (044) 278-52-34, факс (044) 279-63-62, електронна пошта: UHG@history.org.ua

З М І С Т

І С Т О Р И Ч Н І С Т У Д І І

Т о л о ч к о О. П. Так званий «напис Петра Могили» у Софії Київській та дата заснування собору	4
А р х и п о в а Є. І. Натурні дослідження у Софії Київській: декларації та реалії	25
Ф е д о р у к Я. О. Посольства кримського хана Мегмеда Гірея IV до Швеції, Данії та Австрії у 1655 р.	37
П е т р е н к о І. М. Згода як умова укладання шлюбу в контексті шлюбно-сімейних відносин мирян Російської православної церкви (XVIII ст.)	51
Л у к а ш е в и ч О. А. (<i>Кіровоград</i>). Бюрократичний інтелект на службі в губернському управлінні XVIII ст. (примус до творчості)	68
Т к а ч е н к о І. В. Редакційна політика М.Грушевського в «Літературно-науковому вістнику» (1907–1914 рр.)	90
К о р о л ь о в Г. О. Ідея федералізму як парадигма історичної перспективи доби Української революції 1917–1921 рр.	103
І в а н е ц ь А. В. (<i>Сімферополь</i>). До питання про діяльність паризького Українського національного комітету (1919–1921 рр.)	117
Р я б ч е н к о О. Л. (<i>Харків</i>). Чистки студентського складу вищих навчальних закладів радянської України (1920-ті рр.)	136

М Е Т О Д О Л О Г І Я . І С Т О Р І О Г Р А Ф І Я . Д Ж Е Р Е Л О З Н А В С Т В О

П а п а к і н Г. В. Сучасна українська інтернет-археографія: основні форми та джерела електронних публікацій	153
В і д н я н с ь к и й С. В. Стан, проблеми та перспективи досліджень зі всесвітньої історії в Україні	166
Х а н е н к о - Ф р і з е н Н а т а л і я (<i>Саскатун, Канада</i>). У пошуках нового суб'єкта історії: проект «Усна історія деколективізації в Україні 1990-х рр. – селянський досвід»	179

О С О Б И С Т О С Т І В І С Т О Р І І

К о т л я р М. Ф. Княгиня Ольга у давньоруській фольклорній традиції	191
К о з е р о д О. В. Британський консервативний політик Стефан Терлецький (1927–2006 рр.)	202

Р Е Ц Е Н З І І

С т я ж к і н а О. В. (<i>Донецьк</i>). Г.Г.Грінченко. Між визволенням і визнанням: примусова праця в нацистській Німеччині в політиці пам'яті СРСР і ФРН часів «холодної війни»	208
Г а й - Н и ж н и к П. П. Л.М.Жванко. Біженство Першої світової війни в Україні: Документи і матеріали (1914–1918 рр.)	214

О Г Л Я Д И

К у д і н о в Ю. М. А.Григорович. Бібліографія козацтва. Вибрана бібліографія запорізьких та інших козаків України, донських козаків Росії і кубанських козаків; «Тої слави козацької повік не забудем...»: Рекоменд. бібліограф. покажчик з історії українського козацтва; <i>Ucraina terra Cosaccorum</i> : Україна – земля козацька: Бібліограф. нарис	219
---	-----

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Б л а н у ц а А. В. ІV симпозиум з історії бюрократії	222
П а с т у ш е н к о Т. В. Міжнародна наукова конференція з усної історії «Між минулим і майбутнім: усна історія, пам'ять та смисл»	223
Г а н у с С. О. (Ужгород). Міжнародна науково-практична конференція «Країни Центрально-Східної Європи в модерну і постмодерну добу: теоретичні концепції й політичні реалії»	224

Ю В І Л Е І

М о р д в і н ц е в В. М. До 70-річчя доктора історичних наук, професора О.І.Путра	228
І в а н е н к о В. В. (Дніпропетровськ). До 70-річчя доктора історичних наук, професора А.Г.Болебруха	229

І N М Е М О Р І А М

<u>Дашкевич Ярослав Романович</u>	232
<u>Ісаєвич Ярослав Дмитрович</u>	234

Нові надходження до бібліотеки Інституту історії України НАНУ . . 238

До уваги авторів!

До друку приймаються написані спеціально для «Українського історичного журналу» статті, а також історичні документи, рецензії на нові видання, повідомлення про наукові події й заходи.

Подані в редакцію «УІЖ» наукові статті повинні мати визначені ВАК України (постанова №7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України») такі **необхідні елементи: постановка проблеми** у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; **аналіз останніх досліджень і публікацій**, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор; **виділення невирішених раніше частин загальної проблеми**, котрим присвячується стаття; **формулювання цілей статті** (постановка завдання); **виклад основного матеріалу дослідження** з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; **висновки з дослідження і перспективи подальшої роботи** у даному напрямку.

Обсяг матеріалів – не більше 30 сторінок (1 авторський аркуш). Текстовий редактор – не нижче **Microsoft Office 2003**, шрифт – **Times New Roman**, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Формат файлу – **.DOC** або **.RTF**. Якщо під час набору статті використовувалися нестандартні шрифти (Іжиця, Litopys New Roman тощо), необхідно обов'язково (!) повідомити їх повну назву або надати шрифт (стандартне розташування в ОС Windows: локальний диск C:/Windows/Fonts).

Текст статті набирається **без переносів слів**. Абзацні відступи форматуються в матеріалі, а не за допомогою пробілів і табулятора. Таблиці розміщуються в тексті. Посилання виконуються через меню «Вставка» **автоматично (!)** наприкінці тексту.

Автори мають **повідомити про себе** такі дані: прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, місце роботи й посаду, адресу для листування, телефон (робочий, домашній, мобільний), електронну пошту. У редакцію слід подавати **два роздрукованих примірники, електронну копію статті**, а також **дві анотації** (українською й англійською мовами).

Матеріали надсилаються поштою на адресу: редакція «УІЖ», вул. М.Грушевського, 4, Київ, Україна, 01001 або на електронну адресу: **UHG@history.org.ua**
За зміст статті, достовірність фактів, цитат, дат тощо відповідає автор.

У редакції «Українського історичного журналу» є примірники за минулі роки